

Hrvojka Begović

**LUKAS NOLA BIO JE
LJUBAVNI ČOVJEK,
A POD TIME
MISLIM NA LJUBAV
PREMA ŽIVOTU,
VOLIO JE EROTIKU
NA NAJLJEPŠI
MOGUĆI NAČIN**

Razgovarala: **NINA OŽGOVIĆ**

Zagrebačko kazalište mladih priprema autorski projekt Ksenije Zec 'Euforija', u kojem jednu od uloga, onu dabrice Emilije, glumi Hrvojka Begović, glumica koja je tijekom 11 godina angažmana u tom kazalištu odigrala brojne zapažene uloge. Praizvedba predstave bit će 8. prosinca, a dramaturg je Saša Božić. Uz navedeno, trenutačno se u hrvatskim kinima prikazuje erotski triler 'Escort', posljednji film Lukasa Nole, u kojemu glumi glavnu žensku ulogu

Nastavak na sljedećoj stranici →

Osvijestila sam da ni moja generacija, ni generacije prije nas u biti ne znaju zaista komunicirati. Ne

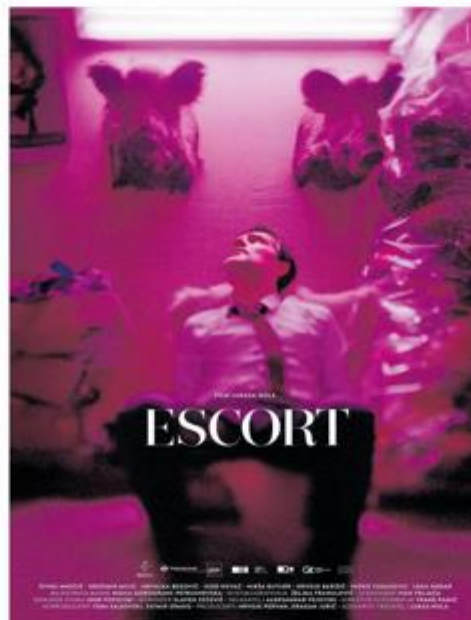

Počela je s ulogom u komadu "Žuta crta", a nakon toga su zaredale mnoge druge, primjerice, "Snajper", "Crna knjiga", "Pansion Eden", "Mi i oni" sve do "Ja sam ona koja nisam" i "Braće Karamazovih". Ova nova predstava, "Euforija", specifična je po tome što će glumci pomoću posebne "tehnike životinja" oživjeti razne glodavce, ribe, ptice i sisavce te zatim preko njihovih karaktera progovoriti o problemima generacije Z. Dakle, mladih koji su odgojeni na digitalnim tehnologijama. Praizvedba predstave bit će 8. prosinca, dramaturg je Saša Božić, a namijenjena je onima 12+.

Express: U predstavi "Euforija" progovara se o generaciji Z, koja svoje znanje, iskustvo i doživljaj svijeta ponajprije crpi iz virtualne stvarnosti. Koje ste teme otvorili?

Prije početka rada na predstavi bila sam oholo uvjeren da znam puno o generaciji Z, ali kad smo počeli raditi, vidjela sam da o njima ne znam gotovo ništa. Istodobno sam shvatila da su naše preokupacije, bez obzira na generacije, u srži uvijek iste. To se potvrdilo i na jednoj od prvih proba, kad je Saša Božić najavio teme kojima ćemo se baviti, kao što je pitanje identiteta, odnosa prema sebi, odnosa prema zajednici, ljubav, samoća, (ne)prilagodjenost... U predstavi smo otvorili neke od tih tema, moj lik bavi se odnosom prema vlastitom tijelu, "body shamingom", otvara pitanje ambicioznosti, perfekcionizma, vlastite nedostatnosti i slično. Neki kolege progovaraju o propitivanju seksualnosti, ali i o prilagodjenosti, tj. neprilagodjenosti, društvenosti i izolaciji, dejtanju, konzumaciji opijata i tako dalje. Predstava nastoji ne docirati i ne donositi zaključke, nego postavljati pitanja.

Express: Posebnost predstave je specifična glumačka tehnika - tehnika životinja.

Možete li nam reći na čemu se bazira?

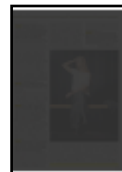
To je glumačka tehnika kojom se razotkrivaju stereotipi karaktera, odnosno koja omogućuje da pronademo elemente životinja koje čuče u svakome od nas, bilo izgledom ili karakterno. Temelji se na određenom anatomsom pomaku u tijelu i na licu, koji omogućuje da udemo u prostor životinje i rastvorimo njezin karakter. Dogada se promjena u glasu, ritmu govora, hodanju, ponašanju... Čak i ako nakon toga oljuštimo ili smanjimo taj vanjski, anatomski pomak, u glumcu ostaje unutarnja kvaliteta pojedine životinje. Ta tehnika nije nova, neki veliki hollywoodski glumci gradili su svoje likove baš s pomoću nje.

Express: Kako ste se pripremali za taj projekt? Jeste li i vi glumci sudjelovali u kreiranju predstave svojim improvizacijama?

Krenuli smo iz same tehnike životinja, zatim nas je Ksenija intervjuirala i kroz te razgovore i improvizacije počeli su izranjati karakteri tih naših životinja. Kroz daljnje zadatke i improvizacije nastajala je predstava. U tom vrlo zanimljivom procesu upoznala sam svoje kolege u potpuno drukčijem svjetlu. Kad se isključio i uključi samo životinjski senzori, na probama su se znali dogoditi briljantni trenuci.

Express: Generacija Z ne komunicira verbalno, nego tipka poruke i šalje slike te manje čita, što definitivno izaziva brojne promjene ne samo u načinu komunikacije, nego i u funkcioniranju mozga, recimo slabi moć koncentracije, o čemu govore brojna istraživanja, između ostaloga i ona iznesena u knjizi "Digitalna demencija". Koji je vaš stav o tome?

Posljednjih nekoliko godina osvijestila sam da ni moja generacija, ni generacije prije nas u biti ne znaju zaista komunicirati. Ne znamo što znači istinito, smisleno i nenasilno govoriti, ne znamo kako slušati i kako čuti drugoga. Osim toga, ne znam zašto bi verbalna komunikacija trebala biti najvažnija, mislim da je 90 posto stvari koje izgovaramo potpuno suvišno i da bolje i istinitije komuniciramo s manje riječi ili čak bez njih. Ali kao da iz neke ni s čim utemeljene oholosti smatramo da smo bolji ljudi zbog toga što više verbalno komuniciramo. Vjerujem da mlade generacije koje komuniciraju na drugačiji način mogu ispoljavati iskrenost i neposrednost. Naravno, ne mislim da je dobro provoditi cijele dane na mobitelu i biti ovisan o njemu, i sama se borim s tom glupom navikom. Jer višak vremena na ekranu znači manjak prisutnosti u stvarnom vremenu i prostoru, manjak prisutnosti u životu. A to se ne odnosi samo na

namo što znači istinito, smisleno i nenasilno govoriti, ne znamo kako slušati i kako čuti drugoga

generaciju Z, nego na sve nas.

Express: Prije glume diplomirali ste sociologiju i filozofiju. S obzirom na to da ne dolazite iz obitelji koja je orijentirana prema umjetnosti, što je bilo presudno da ste se nakon završetka studija sociologije i filozofije okrenuli glumi?

Jedan dan sam se pogledala u ogledalo i iskreno zapitala želim li tako dalje ili želim nešto promijeniti u svom životu. Odgovor je bio jasan: ako barem ne pokušam zakoračiti u tu drugu ulicu, ostatak života ću provesti frustrirana, neispunjena i nesretna. Ako uspijem - super, a ako ne uspijem, onda to znači da to nije bilo to. Intelpekt i razum mogu nas odvesti jako daleko, ali imaju svoju granicu. Meni je bilo potrebno otići preko te granice. Dalje od nje može se samo srcem, odnosno prepuštanjem. Razum, inteligencija i znanje su super, ali imaju svoj limit, srce nema limit. To premještanje fokusa s razuma na srce na mom profesionalnom putu bilo mi je u početku dosta zahtjevno. Ostala sam nekoliko godina na tom mom ranžirnom kolodvoru pokušavajući prijeći s jednog kolosijeka na drugi.

Express: U ansambl ZKM-a došli ste kao studentica četvrte godine i ostali do danas. U čemu je najveća vrijednost tog kazališta?

Za ZKM je ključno što mi kao glumci nikad nećemo odustati, nego će svatko od nas uložiti cijeloga sebe u ono što radi, bez fige u džepu. Kad sam došla u ZKM, prihvatila sam to naslijeđe, kao što ga prihvaćaju i svi novi glumci koji dolaze u ansambl.

Express: Osim u ZKM-u, glumili ste i u raznim avangardnim projektima, primjerice, u Kunstteatru i Exitu, a surađivali ste s Vedranom Klepicom, Damirom Bartolom Indošem, Zlatom Burićem Kićom i Tanjom Vrvilo te Filipom Šovagovićem. Što vam je prva ljubav?

Ne znam, volim projekte i rad s drugim setom glumaca izvan matične kuće jer me to provjetri i nahrani. Imala sam stvarno veliku sreću što sam radila s Indošem, Kićom Burićem i Tanjom Vrvilo - tu me univerzum stvarno pomazio. Također sam sretna što sam surađivala sa Šovagovićem, Planinićem, Vedranom Klepicom, volim s njima raditi i jako sam zahvalna na tome.

Express: Obnovljena je i odlična predstava "Doviđenja na nebu - Razgovori s Krležom" Ivana Planinića, u kojoj također glumite, a koja se bavi dvojicom velikih umova - Krležom i Matvejevićem.

Predstava je praižvedena na Krležinu festivalu, a zatim je igrala u Kunst teatru do početka pandemije. Dugo je bila na standbyu, a onda smo joj htjeli dati još jednu šansu jer smo osjećali da ima potencijala. Bavi se međuosobnom Krležinih i Matvejevićevih ideja te kroz Matvejevićeva

pitanja prati Krležin život, od školovanja u kadetskoj školi u Pečuhu, preko perioda oko Prvog svjetskog rata, kad je prvi put tiskao svoje drame, bavi se "osječkim predavanjem" iz 1928., u kojem je Krleža oštro iskriticirao svoje rane radove, rekavši da su bili "traženje u krivom smjeru". Tematizira Krležin tajni susret s Titom u Mikulićima u ljeto 1939., otvara pitanje Krležine šutnje u Drugom svjetskom ratu, ali i kasnije u razdoblju socijalizma. Igrat

ćemo je u prosincu, također imamo dogovoreno gostovanje u Beogradu. Nadam se da ćemo je i u sljedećoj godini moći igrati u regularnom ritmu.

Express: S obzirom na tu Krležinu šutnju, a vezano za vaše matično kazalište ZKM, koje je produciralo mnoge angažirane predstave, primjerice, "Mi i oni" o problemima obrazovnog sustava, mislite li da kazalište treba biti angažirano?

Nastavak na sljedećoj stranici →

Kad sam pročitala scenarij, prvo mi se svidjelo to da je Lukas odlučio skakati iz žanra u žanr, a kao drugo, napisao je žensku ulogu koja na prvu može djelovati jednostrano, ali Darija se razotkriva kao punokrvna žena koja voli život i ljubav u punom smislu tih riječi

Predstava 'Doviđenja na nebu...' bavi se međudnosom Krležinih i Matvejevićevih ideja

Kazalište govori o našoj stvarnosti pa je samim time politično, čak i kad je apolitično. Misao vodilja koja leži u bazi svake predstave, njena osnovna potka, uvijek je neka vrijednosna misao. Ako je kazalište iskreno, ako dolazi iz istinske potrebe nekog redatelja ili redateljice da se bavi nekom temom, onda je takvo kazalište i angažirano jer izražava ljudsku potrebu da se nešto kaže.

Express: Trenutačno se u hrvatskim kinima prikazuje erotski triler "Escort", posljednji film Lukasa Nole, u kojem glumite glavnu žensku ulogu, suprugu Dariju. Koliko vam je ta uloga bila zahtjevna s obzirom na, uvjetno rečeno, bračni trokut?

Uloga mi je bila vrlo inspirativna, a razgovori s Lukansom Nolom i pripreme za film bile su vesele i hranjive u svakom smislu. Partner mi je bio Živko Anočić, divan glumac i prekrasan čovjek. Uživala sam u radu i s njim i s Lukansom. Kad sam pročitala scenarij, prvo mi se svidjelo to da je Lukas odlučio skakati iz žanra u žanr, a kao drugo, napisao je žensku ulogu koja na prvu može djelovati jednostrano, ali Darija se razotkriva kao punokrvna žena koja voli život i ljubav u punom smislu tih riječi. A najviše me uhvatila Lukasova ideja da mu je dosta tog općeprihvaćenog narativa da uvijek moramo biti kažnjeni za počinjenu pogrešku. Lukas se, uvjetno rečeno, htio obračunati s tom idejom kazne koja je društveno, religiozno i moralno duboko usađena u nas. Htio je zapravo promovirati ideju oprosta i ljubavi. Prije svega ljubavi i opraštanja samome sebi. Možemo pogriješiti, ali možemo i prijeći preko te pogreške. Ta misao je blagotvorna. Zato se kroz cijeli film provlači ideja apsolutnog povjerenja i ljubavi koja pobjeđuje sve.

Express: Naša kinematografija obiluje loše snimljenim, nemuštim scenama seksa. No u "Escortu" su scene seksa nadmašile očekivanja. Kako ste se osjećali snimajući te scene?

Osjećala sam se fenomenalno, to mi je bilo super iskustvo. Lukas je naprosto bio ljubavni čovjek, a pod time mislim na ljubav prema životu generalno, volio je erotiku na najljepši mogući način. Osim

toga, bio je i veliki esteta i bilo mu je jednako važno da te scene i vizualno izgledaju lijepo, senzitivno, nježno... Tu svoju energiju unio je u cijeli film, prenio ju je i na Živka i na mene, na scenografa Ivana Veljaču, kao i na direktora fotografije Franu Pamića, bez čijih talenata to sigurno ne bi tako dobro izgledalo. Ta je scena spoj svih

Jedan dan sam se pogledala u ogledalo i iskreno zapitala želim li tako dalje ili želim nešto promijeniti u svom životu. Odgovor je bio jasan: ako barem ne pokušam zakoračiti u tu drugu ulicu, ostatak života ću provesti frustrirana, neispunjena i nesretna, kaže nam Hrvojka Begović

naših senzibiliteta i energija.

Express: Većina hrvatskih filmova ne postiže visoku gledanost u kinima premda su zapaženi, a neki i nagrađivani na uglednim festivalima. Zašto gledatelji ne vole hrvatske filmove? I zašto sve manje idu u kino, osim na najveće, komercijalne blockbustere?

Voljela bih da ljudi idu više u kino gledati hrvatske filmove. Film "Escort", koji je žanrovski definiran kao erotski triler,

koliko čujem, postiže pristojnu gledanost u hrvatskim kinima i zbog toga sam vrlo sretna. Međutim, problem je u tome što se naši filmovi, osim u multipleksima u kojima teško konkuriraju komercijalnoj američkoj produkciji, u Zagrebu nemaju gdje prikazivati. Kino Europa je zatvoreno već četiri godine, kao i kino Tuškanac,

koje ide u sanaciju zbog oštećenja nastalih u potresu, a kino SC već godinama ne funkcionira kao kino. Dakle, sve kino dvorane koje nisu dio multiplexa, osim Kinoteke, ubijene su i to je glavni problem negledanja filmova. To je užasno tužno i izvan pameti. Nemam ništa protiv komercijalnih filmova, dapače, ali nedostaju nam kino dvorane u kojima bismo mogli gledati filmove kakve ne možemo naći u multiplex dvoranama. Ova rupa koja se sad dogodila teško će se moći zakrpati i zato se nadam da će se ta kina uskoro upogoniti. Vratite nam kina!

Express: Povremeno se u javnosti lansira ideja o tome da bi se trebali ukinuti stalni ansambli i da bi se glumci trebali birati na temelju audicija. Koji je vaš stav o toj ideji?

I jedan i drugi sistem imaju svoje prednosti i mane, pa bi mijenjanje tih modela trebalo biti osmišljeno, strukturirano i provedeno na kvalitetan način. Iako danas ne vidim nikakvo strateško promišljanje o bilo čemu u kazalištu, a kamoli o kompletnoj promjeni kazališnog sustava. Moje

duboko uvjerenje je da kazalište i sve izvedbene umjetnosti, kao i umjetnost generalno, moraju biti javno financirani. Treba postojati i tržišno orijentirano, komercijalno kazalište, ali ne može se sva umjetnost svoditi na tržište, pogotovo ne u tako maloj zemlji kakva je Hrvatska. Ulaganje u kulturu danas znači da ćemo možda imati baštinu sutra. Umjetnici koji su pošteno plaćeni za svoj kreativan posao baza su duhovne ostavštine svake zemlje.

Express: Jeste li stigli tamo gdje ste htjeli doći?

Nisam nikad imala fiksnu ideju o tome gdje želim doći. Drago mi je što radim u kazalištu i što sam trenutačno u stalnom angažmanu u ZKM-u. Osjećam da još ima prostora za mene. Trudim se da u svemu što radim maksimalno istinski uživam.